

تورک یوردی

ناشری : تورک یوردی

مدیری : آق چوره اوغلی یوسف

۱۲۲ صافی ۱۱ جلد ۵ جلد ۱۱ صافی ۱۲۲

۱۰ نفرین ثانی ۱۳۳۲

۱۸ صافی ۱۳۳۲

جوشغون

تطبیقات مکتبی مدیری محترم احسان بک

— *** بلدیہ دائرہ سنک نوکلرندہ گہ زینیر. سیوری باشلی، اوزون بولی، جو کوک یا کافلی، قوربہ باقیشلی بر آدم. اونیک آغا! الک تحفی یا قالدق، بویون باغی طاقار. بونک اوزرینہ زراعت مهندس حسین رعنا بک شو ماجرای آکلاندی :

ایچہ خاطرمدہ در. ۱۳۱۹ دە برجمہ کونی خنکار صویندہ کوردمدی. بویونہ بریاض مندیل آتمش. غالباً حجاز کار کردیدن برغزل اوقویوردی. او وقت الک کوزدہ کایلدن اولان ط... نک طاقندہ خوانندہ لک ایتدیکنی سویلہ رسم سسفی، اصولی سورمازسکز دکلکی... سادہ، اونیک باغیردقجہ بک بد بر وضعیت آلیردی. چکھی، یا کاغنه یایشیدیردینی الک قوتیلہ بر طرفہ قابمش کی جاریلیر. اوست دوداغی بورون استقامتندہ بوزولور. میدانہ چیقمش سیرک وکیلی دیشلر اوزرینہ معهود پالاییقلر صارقار. هله فس سز اولورسہ! چونکہ فوق العادہ سرت صاحبلی واردی. آلتہ قدر اورہ مشدی. اویلہ بر برلرک فورجہ سیلہ، طاراغیلہ یولہ کلہ جک شی دکل. دوستلر آرمسندہ: شو سوپورکہ اوتلری هانکی اوراقلہ بیچمل! نه جنس طیرمق قوللانمالی کہ شو باش وحشی برتارلا شکلندن قورتولسون، دیہ آلائی ایدردک.

اووف، جدآ چیرکینلکک مغللہ بر نمونہ سیدی: قوتلی بر یومروقلہ ازیلش کی یاسمی، ایتیک بر آلن، قوتلہ اوگہ چکیلش کی اوزون، جرأتلی بر چکہ، دریسندہ کی الاستیقینک مساعدہ سی نسبتندہ بویوک، قانبور، بر بورون.

کنیش، دلیکسز کولکلی آغاجلر آلتندہ بدیی دقایقلر یاشامق ایچون کلش مشقیرلرک حدثہ طوقونان بو چیرکین صورتہ بندہ باقامازدم. ومطلق او پنجشنبہ نک هتروت قون، فی یوزمہ سپریدرک اوتوروردم. فقط سزدن صاقلایہ جق دکل آ، سسفی بکہ نیردم.

هم، شامہازمیسکز، داروہ نظریہ سنہ الک عنادچی معارضلری بیلہ ایناندیرمہ جق مایبتدہ اولان بوشہ مپانزہ یوزلی آدم توجہ، محبت قازانمشدی. اونی دیکلہ مک ایچون، تا آیاستفانوسدن قالقوب خنکار صوینہ کلن طائلہ خانملری بیلیرم! اونیک باشلامازی، قالین آغاج کوکدہ لرینہ یاسلی قفسلرک آرقہ سندہ سوزولنلر، ندا اداتلری قوللانانلر، لوانطلی مندیللرینہ یاش سیلہ نلر!... ارککلردن دە اوگا جویر ایچی گوندہ رنلری ایستہ رسکز، دوندرمہ اکرام ایدنلری؟

حاصلی صاری یار مسیرملری بو صورتسز خوانندہ سایہ سندہ آبی مشتری جکردی، طوغریسی، اونیکک شہرتی دە اورادن باشلار.

آرتق مقری کوی، قوربہ لی درہ صراقیلری، تقسیمدہ کی انطالیوس مداوملری اونیکہ مدحار

بخششیلر یاغیدر دیلر : نهایت دونما کیجهلری وکلا قوناقلرینه قدرده چاگیریلدی . بن ، او دورده ، مکتبی هنوز بیتیرمش ، کوکورتلی باغلردن ، تزه کلی چفتلکلردن زیاده ، چایر بولوشالردن ، صندال صفالردن خط ایدر بر کنجم ! نه ، کیسه مه داملایان بر آرز قیرینتی ده وار . کیده گله اونیکله سلام احبابانی پیدا ایتدم !

اونیک ، بزده چوق کورولدیکی کبی خدایی نابت بر صنعتکاری . شهبه سز ، روخنده بر صنعت لرزه سی موجوددی . فقط حسنی ، ذکاسنی اینجیله جک تربیه دن ، تحصیلدن محروم اولمش . تراکت ، شیقلاق سطحی بر صالحه قالمشدی . اونیک ایچون آلتون کوستک ، آلماس ایکنه فلان ایدیتنجه هرکسک آشنالغنه جواب ویرمه مکه باشلادی . نفوذلی پاشارک یاور مخدوملردن باشقه همان کیسه یه آلدیرماز اولدی !

ینه بر هفته قوربغلی درده او قویوردی . سسند غایت خفیف بر پوروز حس ایتدم . صوکره بوکره ندیم که راقی به دادانمش ، کیجه کوندوز بر قاچ یوز درهم چکمه دن او قویاماز اولمش . بو خبر ، بنجه اونیکسی استقبالد . بکله یین تهلککلرک ایلک عارضه لری کیدر .

حقیقت ده ، او یازدن بری ، ایکی سنه گچدی کیجه دی ، ۳۲۲ صره لری ، اونیک غلیظ ، بدستره قدر پورتوکلی سسیله دیکله یینلر اوزرند . بر قارغه تأثیری یایمغه باشلادی . ایچکی ، اویقوسیزاق ، اولیک بو خواننده نیک خنجره سفی ده صورتنه دوندورمشدی . نرده او اسکی براق ، اهتزازلی عکسلر ، روحی جوشغونلقله غیدیقلایان نغمه لر ! او کیجه لری ، دوت یمیش بلبل دیه خاطر ایچون دیکله یینلر بولوندیسده ، کیت کیده بو خواننده خلقک گوزندن دوشدی .

خلق او قدر تحفدرکه ! . . . برشی ، بر آدم خوشنه کیتمه دیی ، اونی همان بللی ایدیورر . اریستلرک ، شاعرلرک سقوطی یوزلرینه غایت قاتی چارپان هب خلق دکلمیدر ؟

هر موفقیتسزلگی دینه چکن هزیمت ، اونیککده نصیبی اسیرکه مه دی . اساساً چوق سونه په - له مشدی . کوستک ، ایکنه کیتدکن بشقه بوروشوق جا کتتک هر قاریشنده ده راقی ، زیتون یاغی لکلری ایگرنج بر درجه په واردیدی . عادنا مزه آرتینی قوقاردی . ایچکی طاسقی طاشیان بر ماصه اورتوسی کبی قوقاردی . هرکس یوز چه ویردی . نهایت عمومی بر شکایت اوزرینه اونیک ، بر جمعه قشامی ، صوگ باجاوره غزلانی او قودقدن صوکره ، بونجه زماندر ، حکمی آلتنده طوتدینی ترنم طالنه ، آغلایارق وداع ایتدی .

ایشیتدم که یک سفالت چکمش : ظفرینک لاشه سفی بر قاچ وقت ده غلطه ده کی بالوز چرکابلری اوزرند . یوزدورمش . او انساده قاریسی اولمش ، چوجوقلری بر ایکی احباب دلائله یتیمخانه په قید ایتدیریش . اونی ده بو مذبله دن قورتارمشلر . ولایت ولایت ، طیبی آرتق ظفر آوند دکل ، بر لقمه اکک پشند کزمش ! کیم بیایر قهوه پیکلرندمی ، خان کوشه لرندمی سورونوردی !

۳۲۸ جزیران ۲۲ ، بن مین په لبه دن دونمشده . بر صبا *** اسکله سنده بوکا موزع قیافتند

راست کلدیم . تأمین ایدرم ، یورم کم پارچالاندی ! قولتوغنده ، اسکی بر مقوا جلبند ، صبرئنده ، مبالغه سز آتی سنه اولکی جا کت ، بویوننده قارارمش ، قارارمش بر لاستیک یاقا ، آياغنده بر آياق قابی که ایچندن چورابسز باش پارماغی کوزوکیور .

او کونکی غزته لریمی آلمش اولدیغ حالده هپسندن برز دانه ده ایتهدم . سیام خیلی دگیشدی ایچون بی طانیامامشدی . خاطریخی صوردم . شاشیردی . آلمی اوپه جک کی اکیلدی . او زمان اسقارپنلریمک توزلری اوسته ، اونک ایکی یاشی داملادی .

حیاتی متلون بر عمامه بگزمه تیرلر ، نه طوغریدر ! فورطنه لری طورغون زمانلرندن فضله بر عمامه نه دیرسگیز بو قهرلانمش ، زهرله نمش حیاتده ، یکی صنعتیله برابر ، اینانیلما یا جق بر انقلاب ظهور ایدیورمشدی . بو اسکی عیاش ، راقیبی بیراقشدی . یک آیدمه ییلده بر ایچرسه آنجق ! اوده اوج درت قدح ! آلی بر قاچ پاره طوتدی ، بر چاشیرجی قادینله اوله ندی .

اولکی بازار ، « پ . . . » باغچه سنده اوطوریورم . بوده قاریسیله برلکده ، بر ماصه اشغال ایدیورودی . طبقه ساز قارینلی کوچوک صراحیده چالقانان بیاض مایعدن صیق صیق ایچیوردی . باغچه ده خاطری صاییلر بر قالابالق واردی .

تومسکجه کوشکده اوطوران چالغیچیلر هوا آرملرنده بو ایچکیلی غلبه لقه باقیورلردی . تموز کونشسنگ جهنمندن بو سرین ، آهنگلی باغچه یه بارینمش مشتریلر ، بگندکلری خوانندملر شرقه قدح قالدیروب اونلری آلقیشلا یوردی .

نه ، طاقم رابطه سز دگلدی ! هله کمنچه . . . الله ایچون روحلی بر یایدی . بن بزم یکذوق موسیقی دیگله مک اعتیادینی جوقدن غائب ایتدیگم حالده او کنج سازنده نک فهرست تقسیمه باییلدم . بوتون کچمش کونلرم ، ایلاک هوس زمانلرم اویانیوردی . بر آرم ، بی بورایه سوروکله بن آرقاداشم سابق مبعونه آطنه پاموق زرعیاتی حقنده قونوشیوردق . بردنبره تعبیری معذور کورک ، بر آگیرمه فوران ایتدی ! بوتون اسکمه لره چاتیردادی . مراقدن هر کس آياغه قالمشیدی . نه کوردم ؟ اونیک جوشمش ! ظاهار (ظاهر) اسکی صنعت وظفر خاطرملری ، آلقولک قدرتی سایه سنده مبالغه سز نسبتلر آلاق بو موازنه سز بینده بوجالانمش ! او تضیق آلتنده اونیک اطرافنی ، صنعتی فلان اونوتمش .

دیرسکلری مرمرده ، یاناقلری آووجلرنده ، دیز قاباقلری قارننگ جوقورنده ، باغیریور ، بیرتینیور . شدنی بر سانجینک بورقونئوسندن قورتولق ایستهر کی ایقینیور . قاریسی آياقده ، اون صوصدیرمق ایچون بر قولنی صارصیور ، بر آغزینی قاپامغه اوغراشیور . فقط کوزلری قابیلی اونیک ممکن دکل کندینی طوتامایوردی . حالده جوقدندر طوتولمغه چالیشمش ، فقط نهایت طاشمش بر غلیان واردی .

غارصونلر ، تقیمی بوزان ، اهالی بی تمجیز ایدن بو سرخوشی چکیشدیره چکیشدیره قالدیردیلر .

زوالی اونلک قولی سیلکیور ، درشت مهاجرلک ائندن قورتولمق ایسته یوردی . « پاره مله دکللی ؟ . . . کیف ایتمک کلدک . جوشدم . بن ده خوانندیم . سلسله که سوگمدهک آ ! » دیوردی . بیراقبرلری هیچ ؟ استاقوز که نه دی گبی یایشمشلردی . « سن اونجی دفعه در بویله یاییورسک ! » دیه قاینک طیشنه آتیوردیلر .

اولغون بر دو مالتس قدر قیزارمش قادین ، شمسیه سی او غارصونلردن برینک قیورجیق تواللی باشنه ایندیوردی . وهیچ بر طرفه باقمه سزین قوجاسنک آرقه بی صره جیقیدی . بیلیم یورجلارینی اوده مشمیدیلر !

هر کس گولمکدن قیریلیوردی . فقط بن ، حیاتنک همان هر صفحه سی بیلدیگم بو بدبخته او یله آجیدم که ! .

شیشلی : ۱۱ تموز ۱۳۳۲

رشدن اشرف

تعلیم و تربیه

تربیه بدیعیه

— ۲ —

بختک استهداف ایتدیکی غایبی تنویر ایچون مسائلی تفریق و بوراده موضوع تدقیق اولاجق نقطه نظری تجرید ایتمه لی بز . تربیه بدیعیه (مسلکی) و (عمومی) اولمق اوزره ایکی به انقسام ایده بیلیر . صناعات نفیسه نك هر هانکی بر شعبه سنه نامزد یتشدیرمکه معطوف اولان برنجی قسم تربیه دن زیاده بدیعیات مسئله سیدر .

بدیعیات مسئله سنده اصرار صدد خارجنده ایسه ده بر آن ایچون ایلك مقاله ده احتیاج بدیعینک مبدأ ومنبعی محقنده کی ایضاحاته عودتله کوچوک بر استطراد یاجم : فیلسوف رضا توفیق بك سزای شکران بر اثر همت و فضیلت اولان (قاموس فلسفه) سنده صنعت کله سی دولایسیله « مبدأ صنعت قورقو حسی می اولمشدر ؟ انسان ابتدائی تصویر حیواناته سوق ایدن هیجان ، تهلكه ملاحظه سیله محافظه نفس اندیشه سندن می دوغمشدر ؟ یوقسه تحصیل ذوق آرزو سندن و یا خود احتیاجندن می دوغمشدر ؟ » سؤاللرینی ایراد ایدیورلر . وجواب اولارق « غریبدرکه بو جهتی هنوز لایقيله تتبع ایدن اولماشدر » دیدکدن سوکره (Esthétique) کله سنده بعضی ملاحظات خصوصیه بیان ایتدکارینی علاوه ایلورلر . قاموسلرینک دیکرا جزاسی انتشار ایتدیکی ایچون او خصوصی ملاحظاتدن استفاده به امکان یوقسه ده بوجهتک هنوز لایقيله تتبع ایدلمه مش اولدینی حقنده کی افاده عجول و برآز سطحی بر حکمه بکزیور . چونکه کچن مقاله مده بحث ایتدیگم (تبیینغ هاوز) ک روحیاتنده بوکا